

ظرفیت‌ها و فرصت‌های کشور برای بالندگی از منظر رهبر انقلاب

فرصت‌ها

کنار آمدن با واقعیت‌ها و تلاش برای تغییر آن‌ها و باور کردن

امکان پذیر بودن تغییر

نه اینکه خیال کنید ما به این چیزها قانعیم، یا نرخ بیکاری در کشور را اطلاع نداریم و نمی‌بینیم؛ نه، همه‌ی این کارهایی که انجام گرفته، قدم اول است؛ همه‌ی این کارها قدم‌های اول است. ما قدم‌های بعدی را باید برداریم. مهم برای برداشتن قدم بعدی چیست؟ مهم در درجه‌ی اول این است که ما بدانیم میشود قدم برداشت. بعد از آنی که فهمیدیم اقدام، ممکن است، احساس کنیم که این اقدام یک وظیفه است؛ یک وظیفه‌ی عظیمی است!

آمدگی کشور برای یک جهش عظیم به سوی پیشرفت

ما امروز آماده‌ی جهش در پیشرفتیم. مسئله‌ی ما امروز فقط مسئله‌ی حرکت به جلو نیست. شرائط کشور به گونه‌ای شده که این ملت میتواند یک حرکت عظیم، یک جهش در پیشرفت برای خودش به وجود بیاورد. چرا؟ اولاً زیرساختهای زیادی آماده

^۱ (بیانات در دیدار جمعی از کارآفرینان سراسر کشور، ۱۳۸۹)

شده؛ علم در کشور بالا رفته؛ مدیریتهای قوی به وجود آمده است. یکی از مشکلات ما در گذشته‌ها، نبودن مدیریتهای قوی و سالم در کشورمان بوده. امروز ما تجربه‌ی یک مدیریت انقلابی قوی سی ساله داریم. پس این یک زیرساخت است. زمینه‌های کار فراهم شده است؛ امید به پیشرفت زیاد شده است. وقتی می‌آیند میگویند ما دارویی را در کشور ساختیم که همه‌ی دنیا به آن احتیاج دارند، همه‌ی دنیا هم به آن مبتلا هستند، هیچ کدام از مراکز علمی دنیا هم هنوز آن دارو را نتوانستند بسازند، ما توانستیم بسازیم، این خوب، امید میدهد به جوان ما. وقتی که ملت مشاهده میکند که ما بدون اینکه یک کشور پشتیبانی داشته باشیم، توانستیم از درون خودمان دانش هسته‌ای را رشد بدهیم، فوران بدهیم، به پیشرفت برسانیم، خوب جوان امیدوار میشود.^۲

در دنیا چند تا از کشورهای دارنده‌ی دانش هسته‌ای این را به طور بومی توانسته‌اند در خودشان به وجود بیاورند؟ بسیار کم. هستند، اما بسیار بسیار نادر؛ از دیگران گرفته‌اند. بسیاری از همین‌هایی که الان - ما این را اطلاع داریم، بنده میدانم؛ از روی اطلاع دارم عرض میکنم - دانش هسته‌ای دارند، کشورهای پشتیبان به آنها بسته‌ی دانش را اهداء کردند؛ روی دلائل ایدئولوژیکی و سیاسی و بقیه‌ی چیزها. ما نه؛ ما توانستیم خودمان این کار را انجام بدهیم. همان طور که

^۲ (بیانات در دیدار جمعی از کارآفرینان سراسر کشور، ۱۳۸۹)

گزارش دادند، کارهای بزرگی در این زمینه انجام گرفته. در زمینه‌ی سلولهای بنیادی، جوانهای ما توانستند با پیگیری، با پشتکار، با فراگیری، کارهای بزرگی را انجام بدهند. خوب، اینها خیلی امیدبخش است.^۳

پس امروز ما تجربه‌مان بیشتر است، امیدمان بیشتر است، زیرساخت‌هایمان زیادتر است، و فصل توانائی و فصل جهش فرا رسیده. ملت خود را شناخته؛ جوان خود را شناخته؛ ضریب بالای هوشی کشور شناخته شده است؛ پس فصل جهش است. وقتی فصل جهش است، پس کار اهمیت مضاعف پیدا میکند؛ کارآفرینی هم به همین نسبت اهمیت مضاعف پیدا میکند.^۴

وجدان کاری، امتیاز کارگر ایرانی

جامعه‌ی کارگری کشور ما یک امتیاز دیگری دارد که در اغلب کشورها نیست - شاید در بعضی از جاهای دیگر هم بوده است، ما اطلاعی نداریم؛ اما در کشور خودمان این را به چشم دیدیم - و آن این است که جامعه‌ی کارگری ما در امتحان بزرگ دوران انقلاب و دوران دفاع مقدس نشان داد که از بن دندان دارای وجدان دینی و وجدان ملی است؛ نشان داد که از بقیه‌ی قشرهای کشور اگر جلوتر نیست - که به احتمال زیاد از بقیه جلوتر هم هست - لاقبل در صفوف مقدم است. در دوران انقلاب، کارگرها نقش ایفاء

^۳ (بیانات در دیدار جمعی از کارآفرینان سراسر کشور، ۱۳۸۹)

^۴ (بیانات در دیدار جمعی از کارآفرینان سراسر کشور، ۱۳۸۹)

کردند. بخصوص در دوران دفاع مقدس، کارگران از همه‌ی نقاط کشور، به شیوه‌های گوناگون به این آزمایش بزرگ ملت ایران پشتیبانی رساندند؛ جانشان را، تنشان را، کارشان را در خدمت دفاع مقدس قرار دادند و صدق و صفای خودشان را ثابت کردند. این هم امتیاز دیگر جامعه‌ی کارگری ماست.^۵

نگرش و منطق جمهوری اسلامی به کارگر

اسلام و نظام اسلامی و جمهوری اسلامی معتقد است که این دو عامل، یعنی عامل کارآفرینی و ایجاد بنگاه‌های اشتغال و کارآفرینی یک بازوست، وجود نیروی کار یک بازوی دیگر است. اینها باید هر دو باشند و همکاری کنند. نقش دولت، ایجاد یک خط عادلانه‌ی میانه برای این همکاری است؛ ظلم نشود. نه آنها به اینها تعرض کنند، نه اینها از کار آنها کم بگذارند؛ هیچکدام به حقوق یکدیگر تعرض نکنند. اگر اینجور باشد، آن وقت جامعه با سلامت و صفا پیش خواهد رفت؛ نه آن پرخوریها و اسرافها و زیاده‌رویها فرهنگ رائج خواهد شد، نه محرومیت یک طبقه برای آن طبقه فرهنگ ثابت خواهد شد. این، منطق نظام جمهوری اسلامی است.^۶

^۵ (بیانات در دیدار کارگران و کارآفرینان، ۱۳۸۷)

^۶ (بیانات در دیدار کارگران و کارآفرینان، ۱۳۸۷)

خستگی ناپذیری ملت ایران و ناامیدی دشمنان

ملت ما نشان داده است که از مجاهدت خسته نمی شود؛ و همین، دشمنان را مأیوس می‌کند. امروز طمع و امید دشمنان ملت ایران - یعنی همین مستکبرین آمریکائی و شبکه‌ی شیطانی و خطرناک صهیونیسم در دنیا - نسبت به غلبه پیدا کردن بر ملت ایران، از بیست سال پیش بمراتب کمتر است؛ چون میبینند ملت ایران با چه نشاطی مشغول حرکت کردن است. البته تبلیغات دست آنهاست. خودشان با آن فجایع و جنایاتی که انجام دادند؛ چه در عراق، چه در افغانستان، چه در فلسطین، با همین جنایاتی که این روزها در عراق دارند انجام میدهند - کشتار مردم، زندانهای پنهان - این همه کارهای ننگ‌آلودی که آمریکا امروز دارد انجام میدهد - شکنجه، چه، چه - با همه‌ی اینها با کمال وقاحت، دم از حقوق بشر میزنند، دم از دموکراسی میزنند و جمهوری اسلامی را به حرفهای موهوم متهم میکنند. خوب، اینها تبلیغات است. وقتی در میدان عمل تیغشان بُرندگی ندارد، دهانشان را باز میکنند؛ حرف میزنند، تبلیغات میکنند؛ این به خاطر پیشرفت ملت ایران است. باز هم باید شما پیش بروید، باز هم این ملت باید به جلو حرکت کند. این دهانها هم بسته خواهد شد؛ بعون الله تعالی. خدای متعال وعده کرده است که ملتی را که درصدد دستیابی به آرمانهاست و تلاش میکند، به موفقیت برساند.^۷

^۷ (بیانات در دیدار کارگران و کارآفرینان، ۱۳۸۷)

همین جامعه‌ی کارگری شما، ما اطلاع داریم که در برهه‌هایی از زمان تحریکات گوناگونی میشد که بلکه بتوانند این جامعه را یک جوری مشوش کنند. افراد جامعه - افراد عادی جامعه، افراد جامعه‌ی کارگری - با هوشیاری، مطلب دستشان بود؛ تسلیم نشدند، تحریک نشدند. این، هوشیاری ملت ایران است. این، جزو بزرگترین نعمتهای خداست.^۸

توانایی ملت ایران برای خودکفایی در تمام زمینه‌ها

این ملت، ملتی با شصت میلیون نیروی انسانی و با ذخیره بسیار باارزشی از تجربه‌ها و سرمایه‌ها - سرمایه‌های مادی، سرمایه‌های انسانی، سرمایه‌های معنوی و دانش و تجربه است. این ملت، خیلی چیزها را در درون خود دارد. ما اگر همه‌ی دروازه‌هایمان را هم ببندیم، از پا نخواهیم افتاد.^۹

جوابگو بودن برنامه اقتصاد مقاومتی در حوزه بنزین

به نظر ما طرحهای «اقتصاد مقاومتی» جواب میدهد. همین مسئله‌ی سهمیه‌بندی بنزین که اشاره کردند، جواب داد. اگر چنانچه بنزین سهمیه‌بندی نمیشد، امروز مصرف بنزین ما از صد میلیون لیتر در روز بالاتر میرفت. توانستند این را کنترل کنند؛ که خوب، امروز در یک حد خیلی خوبی هست. حتی باید جوری باشد که هیچ به بیرون نیازی نباشد، که الحمدلله نیست. تحریم بنزین را در برنامه داشتند؛ اقتصاد

^۸ (بیانات در دیدار کارگران و کارآفرینان، ۱۳۸۷)

^۹ (فرهنگ اقتصاد مقاومتی در بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی، ۱۳۹۲)

مقاومتی تحریم بنزین را خنثی کرد. و بقیه‌ی چیزهائی که مورد نیاز کشور است.^{۱۰}

ناکارآمدی سلاح تحریم دشمن با توجه به همت مسئولین

دشمن با سلاح ناکارآمد تحریم درصدد زمین زدن ملت ایران و نظام اسلامی است اما این هدف خصمانه، با جهاد اقتصادی مسئولان و مردم ناکام می‌ماند و ملت بزرگ ایران، با امید سرشار به آینده، به جایگاه شایسته خود دست خواهد یافت.^{۱۱}

ظرفیت های کشور ضامن تحقق اقتصاد مقاومتی

اقتصاد مقاومتی کاملاً، عملاً، حتماً ممکن است؛ چرا؟ به‌خاطر ظرفیتهای؛ چون این کشور، دارای ظرفیتهای فوق‌العاده است. من حالا چند قلم از ظرفیتهای کشور را عرض می‌کنم. اینها چیزهایی است که آمارهای عجیب‌وغریب لازم ندارد، جلوی چشم همه است، همه می‌بینند.

یکی از ظرفیتهای مهم ما، ظرفیت نیروی انسانی ما است. نیروی انسانی در کشور ما، یکی از بزرگ‌ترین ظرفیتهای کشور ما است؛ این یک فرصت بزرگ است. عرض کردیم، جمعیت جوان کشور — از پانزده سال تا سی سال — یک حجم عظیم از ملت ما را تشکیل می‌دهند؛ این خودش یک

^{۱۰} (فرهنگ اقتصاد مقاومتی در بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی، ۱۳۹۲)

^{۱۱} (دیدار فعالان و برگزیدگان بخش‌های اقتصادی با رهبر انقلاب، ۱۳۹۰)

ظرفیت است. تعداد ده میلیون دانش‌آموخته‌ی دانشگاه‌ها را داریم؛ ده میلیون از جوانهای ما در طول این سالها از دانشگاهها فارغ‌التحصیل شدند. همین حالا بیش از چهار میلیون دانشجو داریم که اینها در طول چند سال آینده فارغ‌التحصیل میشوند؛ جوانان عزیز بدانند، این چهار میلیونی که می‌گوییم، ۲۵ برابر تعداد دانشجو در پایان رژیم طاغوت است؛ جمعیت کشور نسبت به آن موقع شده دو برابر، اما تعداد دانشجو نسبت به آن موقع شده ۲۵ برابر؛ امروز ما این تعداد دانشجو و فارغ‌التحصیل داریم. علاوه‌ی بر اینها، میلیونها نیروی مجرب و ماهر داریم. ببینید، همینهایی که در دوران جنگ به داد نیروهای مسلح ما رسیدند. در دوران جنگ تحمیلی، یکی از مشکلات ما، از کار افتادن دستگاه‌های ما، بمباران شدن مراکز گوناگون ما، تهیدست ماندن نیروهای ما از وسایل لازم - مثل وسایل حمل و نقل و این چیزها - بود. یک عده افراد صنعتگر، ماهر، مجرب، راه افتادند از تهران و شهرستانها - که بنده در اوایل جنگ خودم شاهد بودم، اینها را میدیدم؛ اخیراً هم بحمدالله توفیق پیدا کردیم، یک جماعتی از اینها آمدند؛ آن روز جوان بودند، حالا سنی از آنها گذشته، اما همان انگیزه و همان شور در آنها هست - رفتند داخل میدانهای جنگ، در صفوف مقدم، بعضی‌هایشان هم شهید شدند؛ تعمیرات کردند، ساخت‌وساز کردند، ساخت‌وسازهای صنعتی؛ این پلهای عجیب‌وغریبی که در جنگ به درد نیروهای مسلح ما خورد، امکانات فراوان، خودرو، جاده، امثال اینها، به‌وسیله‌ی همین نیروهای مجرب و ماهر به‌وجود آمد؛ امروز هم هستند، امروز هم در کشور ما الی‌ماشاءالله؛ تحصیل کرده نیستند، اما تجربه و مهارتی دارند که گاهی از

تحصیل کرده‌ها هم بسیار بیشتر و بهتر و مفیدتر است؛ این هم یکی از امکانات نیروهای ما است؛ هم در کشاورزی این را داریم، هم در صنعت داریم.^{۱۲}

یکی از ظرفیتهای مهم کشور ما منابع طبیعی است. من سال گذشته در همین جا راجع به نفت و گاز گفتم که مجموع نفت و گاز ما در دنیا درجه‌ی یک است؛ یعنی هیچ کشوری در دنیا به قدر ایران، بر روی هم نفت و گاز ندارد. مجموع نفت و گاز ما از همه‌ی کشورهای دنیا — شرق و غرب عالم — بیشتر است. امسال که من دارم با شما حرف می‌زنم، کشفیاتی در مورد گاز شده است که نشان می‌دهد که از آن مقداری که سال گذشته در آمارهای ما بود، از آن مقدار هم منابع گازی ما و ذخیره‌های گازی ما افزایش پیدا کرده است؛ این وضع نفت و گاز ما است. بیشترین ذخیره‌ی منابع انرژی — که همه‌ی دنیا روشنی خود، گرمای خود، صنعت خود، رونق خود را از انرژی دارد، از نفت و گاز دارد — در کشور ما است. علاوه‌ی بر این، معادن طلا و معادن فلزات کمیاب در سرتاسر این کشور پراکنده است و وجود دارد. سنگ آهن، سنگهای قیمتی، انواع و اقسام فلزهای لازم و اساسی — که مادر صنایع محسوب میشوند — در کشور وجود دارد؛

این هم یک ظرفیت بزرگی است. ظرفیت دیگر موقعیت جغرافیایی ما است؛ ما با پانزده کشور همسایه هستیم که اینها

^{۱۲} (پاسخ رهبر انقلاب به ۱۰ پرسش درباره اقتصاد مقاومتی، ۱۳۹۳)

رفت و آمد دارند. حمل و نقل ترانزیت یکی از فرصتهای بزرگ کشورها است؛ این برای کشور ما هست و در جنوب به دریای آزاد و در شمال به آبهای محدود منتهی میشود. در این همسایه‌های ما، در حدود ۳۷۰ میلیون جمعیت زندگی میکنند که این مقدار ارتباطات و همسایه‌ها، برای رونق اقتصادی یک کشور یک فرصت بسیار بزرگی است. این علاوه بر بازار داخلی خود ما است؛ یک بازار ۷۵ میلیونی که برای هر اقتصادی، یک چنین بازاری بازار مهمی است.^{۱۳}

سرمایه انسانی جوان و تحصیل کرده بی نظیر کشور

مهم‌ترین ظرفیت امیدبخش کشور، نیروی انسانی مستعد و کارآمد با زیربنای عمیق و اصیل ایمانی و دینی است. جمعیت جوان زیر ۴۰ سال که بخش مهمی از آن نتیجه‌ی موج جمعیتی ایجادشده در دهه‌ی ۶۰ است، فرصت ارزشمندی برای کشور است. ۳۶ میلیون نفر در سنین میانه‌ی ۱۵ و ۴۰ سالگی، نزدیک به ۱۴ میلیون نفر دارای تحصیلات عالی، رتبه‌ی دوم جهان در دانش‌آموختگان علوم و مهندسی، انبوه جوانانی که با روحیه‌ی انقلابی رشد کرده و آماده‌ی تلاش جهادی برای کشورند، و جمع چشمگیر جوانان محقق و اندیشمندی که به آفرینشهای علمی و فرهنگی و

^{۱۳} (پاسخ رهبر انقلاب به ۱۰ پرسش درباره اقتصاد مقاومتی، ۱۳۹۳)

صنعتی و غیره اشتغال دارند؛ اینها ثروت عظیمی برای کشور است که هیچ اندوخته‌ی مادی با آن مقایسه نمیتواند شد^{۱۴}.

دانش، آشکارترین وسیله‌ی عزّت و قدرت یک کشور است. روی دیگر دانایی، توانایی است. دنیای غرب به برکت دانش خود بود که توانست برای خود ثروت و نفوذ و قدرت دوپست‌ساله فراهم کند و با وجود تهیدستی در بنیانهای اخلاقی و اعتقادی، با تحمیل سبک زندگی غربی به جوامع عقب‌مانده از کاروان علم، اختیار سیاست و اقتصاد آنها را به دست گیرد. ما به سوءاستفاده از دانش مانند آنچه غرب کرد، توصیه نمیکنیم، اما مؤکداً به نیاز کشور به جوشاندن چشمه‌ی دانش در میان خود اصرار می‌ورزیم. بحمدالله استعداد علم و تحقیق در ملت ما از متوسط جهان بالاتر است. اکنون نزدیک به دو دهه است که رستاخیز علمی در کشور آغاز شده و با سرعتی که برای ناظران جهانی غافلگیرکننده بود - یعنی یازده برابر شتاب رشد متوسط علم در جهان - به پیش رفته است. دستاوردهای دانش و فناوری ما در این مدت که ما را به رتبه‌ی شانزدهم در میان بیش از دوپست کشور جهان رسانید و مایه‌ی شگفتی ناظران جهانی شد و در برخی از رشته‌های حسّاس و نوپدید به رتبه‌های نخستین ارتقاء داد، همه‌وهمه در حالی آفتاده که کشور دچار تحریم مالی و تحریم علمی بوده است. ما با وجود شنا در جهت مخالف جریان دشمن‌ساز، به رکوردهای بزرگ دست یافته‌ایم و

^{۱۴} (بیانیه «گام دوم انقلاب» خطاب به ملت ایران، ۱۳۹۷)

این نعمت بزرگی است که به‌خاطر آن باید روز و شب خدا را سپاس گفت^{۱۵}.

فهرست طولانی فرصت‌های مادی کشور

فرصت‌های مادی کشور نیز فهرستی طولانی را تشکیل می‌دهد که مدیران کارآمد و پُرانگیزه و خردمند می‌توانند با فعال کردن و بهره‌گیری از آن، درآمدهای ملی را با جهشی نمایان افزایش داده و کشور را ثروتمند و بی‌نیاز و به معنی واقعی دارای اعتمادبه‌نفس کنند و مشکلات کنونی را برطرف نمایند. ایران با دارا بودن یک درصد جمعیت جهان، دارای ۷ درصد ذخایر معدنی جهان است: منابع عظیم زیرزمینی، موقعیت استثنائی جغرافیایی میان شرق و غرب و شمال و جنوب، بازار بزرگ ملی، بازار بزرگ منطقه‌ای با داشتن ۱۵ همسایه با ۶۰۰ میلیون جمعیت، سواحل دریایی طولانی، حاصلخیزی زمین با محصولات متنوع کشاورزی و باغی، اقتصاد بزرگ و متنوع، بخش‌هایی از ظرفیتهای کشور است؛ بسیاری از ظرفیتهای دست‌نخورده مانده است. گفته شده است که ایران از نظر ظرفیتهای استفاده‌نشده‌ی طبیعی و انسانی در رتبه‌ی اول جهان است. بی‌شک شما جوانان مؤمن و پُرتلاش خواهید توانست این عیب بزرگ را برطرف کنید. دهه‌ی دوم چشم‌انداز، باید زمان تمرکز بر بهره‌برداری از دستاوردهای گذشته و نیز ظرفیتهای استفاده‌نشده

^{۱۵} (بیانیه «گام دوم انقلاب» خطاب به ملت ایران، ۱۳۹۷)

باشد و پیشرفت کشور از جمله در بخش تولید و اقتصاد ملی ارتقاء یابد.^{۱۶}

وجود راه حل تمام مشکلات در داخل کشور

جوانان عزیز در سراسر کشور بدانند که همه‌ی راه‌حل‌ها در داخل کشور است. اینکه کسی گمان کند که «مشکلات اقتصادی صرفاً ناشی از تحریم است و علت تحریم هم مقاومت ضد استکباری و تسلیم نشدن در برابر دشمن است؛ پس راه‌حل، زانو زدن در برابر دشمن و بوسه زدن بر پنجه‌ی گرگ است» خطایی نابخشودنی است. این تحلیل سراپا غلط، هرچند گاه از زبان و قلم برخی غفلت‌زدگان داخلی صادر میشود، اما منشأ آن، کانونهای فکر و توطئه‌ی خارجی است که با صد زبان به تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران و افکار عمومی داخلی القاء میشود.^{۱۷}

^{۱۶} (بیانیه «گام دوم انقلاب» خطاب به ملت ایران، ۱۳۹۷)

^{۱۷} (بیانیه «گام دوم انقلاب» خطاب به ملت ایران، ۱۳۹۷)